

8. Finansowe aspekty realizacji Programu usuwania azbestu z terenu gminy Dąbrowa Biskupia i potencjalne źródła finansowania

Na ogólne koszty usuwania azbestu składają się różne elementy, wynikające z poszczególnych etapów działań, jakie należy wykonać dla bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawnymi rozwiązania problemu. Należą do nich:

- demontaż obiektów (lub ich części), w których występują materiały zawierające azbest,
- magazynowanie powstałych odpadów w miejscu demontażu lub w punkcie zbiorczym ustalonym na czas prac w rejonie ich prowadzenia,
- transport zabezpieczonych odpadów przez odpowiednio przystosowane pojazdy posiadające atest ADR. Transport odbywa się na trasie miejsca wytworzenia – miejsca magazynowania – miejsca ostatecznego unieszkodliwiania,
- unieszkodliwianie odpadów.

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, przyjęto jednostkowe koszty wykonania w/w usług (przy ustalaniu kosztów oparto się na informacjach pochodzących od firm świadczących usługi w zakresie demontażu pokryć dachowych i transportu odpadów azbestowych). Według informacji uzyskiwanych od podmiotów zajmujących się usuwaniem azbestu oraz innych jednostek administracyjnych, koszt jednostkowy usunięcia (demontaż, transport i unieszkodliwienie) azbestu wynosi obecnie od 600 do 30 000 złotych za 1 Mg, przy czym średnia cena kształtuje się na poziomie 1 200 złotych za tonę (brutto). Średnia cena za usunięcie 1 m² wyrobów zawierających azbest wynosi 10-30 złotych.

Koszt transportu (w zależności od rodzaju transportu) kształtuje się na poziomie 3,0 PLN/km/20 ton (koszt transportu 1 Mg azbestu = 0,15 PLN/ km).

Cena jest ustalana indywidualnie i zależy głównie od:

- ilości odpadów przeznaczonych do usunięcia (im więcej, tym niższa cena jednostkowa za 1 Mg lub 1 m²),
- miejsca, w którym występują wyroby zawierające azbest (np. parter lub wyższe piętro, położenie miejscowości, skąd usuwany jest azbest, itp.),

- rodzaju wyrobów zawierających azbest (np. płyty dachowe lub tynki).

W większości firm można negocjować cenę, jeśli usuwana ilość odpadów jest większa od 6 - 8 Mg. W sprzyjających warunkach, w zależności od warunków lokalnych, możliwe są upusty w wysokości nawet 20 – 30%.

W ramach usługi oferowane są następujące czynności: demontaż lub skuwanie wyrobów, pakowanie, zabezpieczenie do transportu, transport i unieszkodliwianie (w tym koszty składowania, łącznie z opłatą za korzystanie ze środowiska opłacana marszałkowi województwa, na terenie, którego znajduje się składowisko). Samo wywiezienie odpadów zawierających azbest (bez prac demontażowych) jest tańsze i kształtuje się w granicach 700 – 1 000 złotych za tonę.

Istotnym składnikiem ceny są koszty składowania, z uwagi na opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku, wnoszone na konto urzędów marszałkowskich, jako opłaty za korzystanie ze środowiska.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Lata		
			2014-2019	2020-2026	2027-2032
Usunięcie wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem					
1.	Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem w okresie	zł	1 406 184 ¹	1 641 514 ²	1 632 912 ³
2.	Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem rocznie w danym okresie	zł	234 360 ¹	234 500 ²	276 152 ³
W okresie 2014-2032		zł	4 680 610		

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia ilość azbestu i wyrobów zawierających azbest oszacowano na 3 364,90 Mg. Realizacja Programu potrwa do 2032 roku, tj. 19 lat. Oznaczałoby to, że rocznie usuwanych powinno być średnio 177,10 Mg wyrobów i odpadów zawierających azbest.

PRZEWODNICZĄCY RADY

 Mirosława Kozłowska

Bez uwzględnienia nowych pokryć dachowych, średni roczny koszt realizacji Programu wynosił będzie wówczas:

- w latach 2014-2019 – 1 406 184 złotych, w tym 234 360 złotych rocznie,
- w latach 2020 - 2026 – 1 641 514 złotych, w tym 234 500 złotych rocznie,
- w latach 2027 - 2032 – 1 632 912 złotych, w tym 272 152 złotych rocznie.

Koszt realizacji Programu oszacowano na **4 680 610** złotych.

Jednakże, powyższe kwoty są jedynie wstępnym szacunkiem i nie uwzględniają dodatkowych kosztów, jakie musi ponieść właściciel posesji w związku z usuwaniem azbestu (nowe pokrycie dachowe, nowa elewacja – zakup materiałów, robocizna, itp.).

Możliwe źródła finansowania

Finansowanie ochrony środowiska regulują przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska i obejmuje zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa, w tym działania zmierzające do oczyszczania kraju z azbestu.

Zakłada się, że w latach 2014 – 2032 realizacja *Programu* będzie odbywać się przy pomocy środków finansowych pozyskanych głównie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz w oparciu o środki gminy Dąbrowa Biskupia. Wsparcie dotyczyć będzie sfinansowania części kosztów: zabezpieczenia, demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów i odpadów zawierających azbest. Po stronie właścicieli obiektów budowlanych pozostaną koszty nowych pokryć dachowych i elewacyjnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielają dotacji, pożyczek oraz przekazują środki finansowe na podstawie umów cywilnoprawnych.

Do zadań związanych z oczyszczaniem kraju z azbestu można w szczególności zaliczyć:

- przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami,
- przedsięwzięcia z zakresu ochrony powierzchni ziemi,
- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosława Kosińska

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. Zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest mogą być finansowane poprzez udzielanie następujących rodzajów kredytów:

- kredyty preferencyjne z dopłatami z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania, charakteryzujące się m.in. niższym od komercyjnego oprocentowaniem i możliwością uzyskania karencji w spłacie kapitału.
- kredyty komercyjne ze środków banku, w tym w ramach porozumień BOŚ ze sprzedawcami i dystrybutorami wyrobów służących ochronie środowiska.

W ramach środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki planowane jest finansowanie zadań wspierających realizację *Programu* w latach 2014-2032.

Źródła zagraniczne finansowania ochrony środowiska to głównie fundusze unijne.

Zasady dofinansowania usuwania azbestu przez gminę

Poniżej przedstawiono uwarunkowania związane z finansowaniem usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest, wynikające z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu.

Usuwanie wyrobów azbestowych z budynków jednorodzinnych i gospodarskich oraz oczyszczanie terenów nieruchomości

Gmina powinna zapewnić wywóz odpadów zawierających azbest na składowisko odpadów lub zapewnić ich dostarczenie do przewoźnego urządzenia do przetwarzania odpadów zawierających azbest. Koszt transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest powinien zostać pokryty ze środków własnych gminy, przy udziale środków właścicieli nieruchomości, dotacji i pożyczek funduszy ochrony środowiska lub innych źródeł dostępnych dla gminy. Udział środków właścicieli nieruchomości powinien być niewielki, ze względu na fakt, że koszt nowego pokrycia dachowego czy elewacyjnego nie może być pokryty w ramach wsparcia finansowego z krajowych lub z unijnych funduszy ochrony środowiska.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z dużych obiektów budowlanych i oczyszczanie terenu nieruchomości

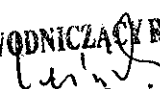
PRZEWÓDNICZĄCY RADY

Mirosława Kosińska

Wsparcie finansowe usuwania wyrobów zawierających azbest z dużych obiektów budowlanych powinno być koordynowane przez gminę według następujących założeń:

- Wsparcie z budżetu gminy lub funduszy ochrony środowiska powinno być przeznaczone na dofinansowanie usługi polegającej na bezpiecznym usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- Kosztami kwalifikowanymi dofinansowywanej usługi bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest są koszty:
 - a) demontażu wyrobów zawierających azbest,
 - b) transportu odpadów zawierających azbest,
 - c) złożenia odpadów zawierających azbest na właściwym składowisku lub przekazania do urządzenia przewoźnego przetwarzającego odpady zawierające azbest,
- Wsparcie nie może przekroczyć 80% całego kosztu usługi,
- Wielkość wsparcia zostanie określona jako stała kwota odniesiona do jednostki fizycznej usuwanego odpadu, którą może być np. 1 m² pokrycia dachowego lub elewacyjnego, 1 m² izolacji ściennej, 1 tona unieszkodliwionego odpadów zawierających azbest,
- Beneficjentami wsparcia są jednostki samorządu terytorialnego, które wybierają w przetargach spełniających wymagania prawa przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie bezpiecznego usuwania azbestu,
- Wsparcie zostanie udzielone po:
 - a) potwierdzeniu przez przedsiębiorcę:
 - złożenia odpadów zawierających azbest na składowisku odpadów lub przetworzenia w urządzeniach przewoźnych,
 - oczyszczenia terenu, na którym był prowadzony demontaż wyrobów zawierających azbest,
 - b) rozliczeniu kompleksowej usługi.

Niedopuszczalne jest łączenie wsparcia na usunięcie azbestu ze wsparciem na termomodernizację, jeśli jej koszt obejmuje usunięcie wyrobów azbestowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosława Kosińska

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych – połączenie z innymi działaniami (m.in. termomodernizacja, przebudowa gospodarstwa rolnego)

Istnieją możliwości pozyskiwania środków finansowych na usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych w ramach projektów i programów nie kierowanych bezpośrednio do użytkowników wyrobów azbestowych. Są to projekty związane z gospodarką odpadami, termomodernizacją obiektów budowlanych, remontami i przebudowami obiektów związanych z produkcją rolną, przebudową budynków na cele mieszkaniowe.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów i terenów użyteczności publicznej

Wiele obiektów i terenów użyteczności publicznej wymaga pilnego oczyszczenia z azbestu dla przywrócenia im dawnych funkcji lub zmiany sposobu użytkowania. W budżecie gminy, w miarę posiadanych możliwości mogą być zaplanowane środki finansowe na wsparcie prac przygotowawczych do oczyszczania z azbestu takich obiektów (na opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej i projektowej).

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosława Kosińska